

Plooiparasolzwammen in bloempotten

Melchior van Tweel, Nederlandse Mycologische Vereniging

Het zorgt altijd voor een verrassing als mensen paddenstoelen vinden in bloempotten op de vensterbank. Veelal gaat het om de knalgeel gekleurde goudgele plooiparasol (*Leucocoprinus birnbaumii*). Deze tere, enkele centimeters grote soort wordt gekenmerkt door het gele korrelige oppervlak. Er zijn echter meer plooiparasolzwammen die in bloempotten voorkomen, zoals de zeldzamere zwavelgele plooiparasol (*Leucocoprinus straminellus*), die vaak wat minder fel geel gekleurd is.

De plooiparasolzwammen die in bloempotten voorkomen zijn hoogstwaarschijnlijk uit de tropen afkomstig en ze lijken de laatste jaren toe te nemen. Terwijl de goudgele plooiparasolzwam vrij zeldzaam voorkomt, zijn de andere soorten nog zeldzamer. De exoten worden voornamelijk in bloempotten gevonden, maar soms ook in kassen. Door het broeikas-effect worden de plooiparasolzwammen de laatste jaren soms ook buiten gebouwen waargenomen, vooral op composthopen en hopen houtsnippers. Doordat deze hopen gaan broeien, vormen ze een goede standplaats voor de warmteminnende plooiparasolzwammen.

De plooiparasolzwammen profiteren in de bloempotten van de humusrijke bodem, vaak compost, die ze langzaam afbreken. De voedingsstoffen die vrijkomen kan de plant gebruiken voor de groei. Ze hebben dus geen negatief effect op de planten. Bij de teelt van de planten kan de soort soms wel problemen geven bij de vocht-huishouding, doordat het schimmelweefsel waterafstotend is. Bij mensen thuis zal dit echter geen problemen geven. De paddenstoelen zijn vaak minstens zo mooi als de plant zelf. Laat ze dus gerust staan en geniet van deze vaak maar kortdurende bijzonderheid. Geef je waarnemingen (met foto's!) door via Telmee of Waarneming.nl.

Goudgele plooiparasolzwam. (Foto: Fons Kolkman) (Bron: <https://www.verspreidingsatlas.nl/foto/27555>)

Zwavelgele plooiparasolzwam. (Foto: Tjerk Nawijn) (Bron: <https://waarneming.nl/foto/view/2769816>)

Exoten bij de buren

Ruud Beringen, FLORON

Acorus gramineus, *Anemopsis californica*, *Bletilla striata*, *Lilaeopsis brasiliensis*, *Lobelia cardinalis*, *Mazus reptans*, *Preslia cervina*, *Rotala indica*, *Schizostylus coccinea*; zo maar een greep van exotische vijverplanten die bij een willekeurig tuincentrum te koop worden aangeboden, vaak onder een variatie aan Nederlandse namen. Na het Convenant Waterplanten (2010) en de publicatie van de EU-Unielijst (2016) mogen een aantal exotische water- en oeverplanten niet meer verhandeld worden. Het assortiment waaruit de consument nu kan kiezen is echter niet kleiner geworden. *Mazus reptans* (vaak verkocht als simpelweg ‘mazus’) is inmiddels al op een aantal locaties in Nederland waargenomen. *Lilaeopsis brasiliensis* (ondermeer verkocht als ‘Braziliaanse grasplant’) wordt onder andere in China als invasief beschouwd. Om een indruk te krijgen welke nieuwe exoten kans maken zich in Nederland buiten tuinen te vestigen, is het goed om eens bij de buren “over de heg” te kijken. Eind vorig jaar is een geactualiseerde herdruk verschenen van de “Bestimmungsschlüssel für die aquatischen Makrophyten in Deutschland”. Hierin worden een drietal exotische waterplanten genoemd die bij onze oosterburen verwilderd zijn, maar nog niet in Nederland zijn aangetroffen: *Sagittaria subulata*, *Ludwigia x kentiana* en *Najas gracillima*.

Sagittaria subulata

Sagittaria subulata is een pijlkruid-soort die ook in Nederland, vooral online, te koop is onder de naam “klein pijlkruid”. De bovenwatervorm wordt soms als “*Sagittaria Terres*” of gewoon als “*Sagittaria subulata*” aangeboden. De plant maakt worteluitlopers en wordt daarom aangeprezen als een goede bodembedekker voor aquaria. Het oorspronkelijke verspreidingsgebied omvat globaal de aan de Atlantische Oceaan en de Golf van Mexico grenzende staten van de VS, met uitzondering van enkele van de meest noordelijke staten. Behalve uit Duitsland is de soort gemeld uit het Verenigd Koninkrijk (1962), Roemenië en Hongarije. In Duitsland werd de soort in 1984 in een gegraven waterloop in Berlijn ontdekt. Rond 2000 had de soort zich hier inmiddels stroomafwaarts over een afstand van 2,5 km verspreid.